

Om Oldensvin. Forstkandidat *Chr. Gandil* har i Dansk Skovforenings Tidsskrift 1937, 273—98 fået offentliggjort en skovbrugshistorisk Studie om Oldensvinene. Udfra en omfattende Belæsthed i vor historiske og forstlige Litteratur lykkes det den kyndige Forfatter at give en Skildring af det udmærkede Emne, der tilfredsstillende både almene og videnskabelige Krav. Man er ikke mindst glad for de økonomiske og statistiske Oplysninger, som Afhandlingen indeholder.

August F. Schmidt.

Mindre Anmeldelser.

Johannes Brøndsted: Danmarks Oldtid. 1. Stenalderen. (Gylden-dal 1938).

Det nye Hovedværk om Oldtiden i Danmark har samme Titel som den berømte lille Bog, der for snart hundrede Aar siden blev skrevet af den helt unge Videnskabsmand *Worsaae: Danmarks Oldtid.* *Worsaaes* Bog fra 1843 havde Undertitlen — »oplyst ved Oldsager og Gravhøje«, og det samme kunde *Dr. Brøndsteds* Bog have haft, men det behøves ikke længer; alle er nu klar over, at Sagn og skriftlige Kilder fra disse fjerne Tider kun yder os daarlig Hjælp, naar vi vil vide noget om Danmarks Beboere i Oldtiden. Fra *Thomsen* og *Worsaae* og *Sophus Müller* til *Johannes Brøndsted* har de danske Forhistorikere koncentreret sig om at undersøge og fremlægge Oldsagerne, Fundene, som de eneste duelige Vidnesbyrd om Oldtidens Liv.

I Løbet af de hundrede Aar er Fundenes Tal blevet mere end hundreddoblet, det store »Oldnordiske Museum« har mere end én Gang sprængt sine Rammer, og hvad der i 1843 kunde staa i et lille nemt Oktavbind — og hvad der i 1897 — *Sophus Müllers: Vor Oldtid* — endnu kunde rummes i ét svært Bind — det vil nu fylde tre mægtige Kvartbind. Mindre kan ikke gøre det. *Johannes Brøndsteds* Sprog er — ligesom *Sophus Müllers* — knapt og koncist, — uden Fyldekalk. Det er en nøgtern Bog, men ingen kedelig Bog. Nøgtternheden staar godt til Stoffet, og Stoffet — Vidnesbyrdene om vort Lands ældste Fortid — taler i sig selv stærkt nok. Billeder i Hundredevis, der ledsager Teksten; Kort over Danmark (læg Mærke til Fundkortene!), Planer over Bopladser o. s. v. fører Stoffet lyslevende frem for os; — kan vi i Provinsen ikke altid lige nemt komme ind og se Nationalmuseet, kommer Nationalmuseet her til os, Bogen, som synes dyr, er det i Virkeligheden ikke; den Snes Kroner, som Stenalderbindet koster, er en billig Pris for den Rigdom, som den til Gen-gæld skænker os.

Den indgaaende Omtale, som Værket fortjener, skal her gemmes indtil det foreligger fuldt afsluttet. Med særlig Forventning tør man vel imødesee Bindet om Jernalderen, hvor de senere Aars Bopladsforskninger har uddybet vort Kendskab til den Tids Dagligliv og Samfundsforhold i en saa forbavsende Grad.

Trods det mægtige Format virker Stenalderbindet ikke tungt. Billeder og Tekst, ikke mindst de indledende Oversigter, giver Bogen Spænding. Skulde der her indvendes noget, maatte det være, at der aldrig nævnes et Forskernavn uden i Noterne; der findes Undersøgelser, der er saa spændende, at det vilde lette Forstaaelsen og Tilegnelsen af Oldsagernes Vidnesbyrd, om man kendte Historien om deres Fremdragelse. Men man forstaaer godt, at Forfatteren har villet holde »vore« Navne og Bedrifter udenfor — saa »Tingenes Tale« lyder rent — uden moderne Indblanding. — I Betragtning af den Betydning *Pollenanalysen* har faaet i de senere Aar for Dateringen af Oldtidsfund, er det et Savn, at der ikke findes gengivet noget Pollendiagram; man behøver jo ikke engang at kunne læse for at forstaa et Pollendiagram. — Hvor der S. 138 fortælles om den slebne, tyndnakkede Flintøkse, er Fremstillingen ledsaget af et Par glimrende Billeder. Fotografier af Flintøkser, men man savner et Billede af den flade, tunge Kobberøkse, som ifølge Fremstillingen er Forbilledet for den firsidede Flintøkse.

Indvendinger af denne Art er dog ikke andet end Bagateller. Som Helhed virker Bogen monumental, allerede ved første Gennembladning, og dette Indtryk styrkes kun ved grundig Gennemlæsning. Det er ganske vist Stoffet selv, der virker saa stærkt, men Forfatteren af »Danmarks Oldtid« er i Pagt med sit Stof. R. S.

Rentekammerets kongelige resolutioner 1660—1719.

Efter et arbejde, der har stået på i årtier, har rigsarkivet i dette forår fået fuldført et værk, der som hjælpemiddel for lokalhistorikere og for alle, der studerer Danmarks indre historie, er af den største betydning. Det er de 13 store maskinskrevne bind, der findes opstillet på læsesalen, og som bærer titlen: »*Fortegnelse over kongelige resolutioner gennem rentekammeret 1660—1719 ved S. Nygård*«. De 12 første bind med deres nogle og tyve tusinde numre udgør kronologisk ordnede uddrag af de kongelige resolutioner med henvisninger til de steder, hvor de findes — i rentekammerets protokolrækker eller pakker. At de kongelige resolutioner — selsagt de sager i kammeret, der har størst betydning — er søgte frem mange steder fra (dog ikke fra regnskaberne), derom vidner uægtelig de 10 sider, som redegørelsen for »forkortede kildehenvisninger« omfatter. Bind 13 på 800 sider er registeret over de i de 12 bd. forekommende person-